ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MICHAEL B. ELMER
της 24ης Ιουνίου 1997 *

1. Στην παρούσα υπόθεση, το Finanzgericht Hamburg (Γερμανία) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, ως προς τις σχέσεις μεταξύ της ΓΣΔΕ (Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου) [1] και του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας [2] (στο εξής: βασικός κανονισμός), καθώς και ως προς το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 478/95 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1995, σχετικά με συμπληρωματικές λεπτομέρειες εφαρμογής του βασικού κανονισμού όσον αφορά το καθεστώς δασμολογικής ποσοστώσεως κατά την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα και σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93 [3] (στο εξής: κανονισμός ΓΣΔΕ).

Η ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου διαφορά και τα προδικαστικά ερωτήματα

2. Η T. Port GmbH & Co. KG (στο εξής: T. Port) εισήγαγε μικρές μόνο ποσότητες μπανανών κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 1989, 1990 και 1991 — η αναφερθείσα δε αιτία συνίστατο στο ότι ένας Κολομβιανός προμηθευτής είχε αθετήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του —, οπότε έλαβε άδειες εισαγωγής που αφορούσαν χαμηλές ποσότητες για τα έτη 1993, 1994 και 1995, σύμφωνα με τις διατάξεις του βασικού κανονισμού.

3. Υπό τις συνθήκες αυτές, η T. Port ζήτησε να της χορηγηθούν επιπλέον άδειες εισαγωγής μέσω ασφαλιστικών μέτρων. Με διάταξη ασφαλιστικών μέτρων της 9ης Φεβρουαρίου 1995, το Hessischer Verwaltungsgerichtshof δέχθηκε την αίτησή της και χορήγησε στην T. Port επιπλέον άδειες, υποβάλλοντας ταυτόχρονα στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα, στα οποία το Δικαστήριο απάντησε με την από 26 Νοεμβρίου 1996 απόφαση T. Port [4].

4. Στις 10 Μαΐου 1995, η T. Port υπέβαλε νέες αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων στο Finanzgericht Hamburg το οποίο, με τέσσερις διατάξεις, της 19ης Μαΐου, της 8ης, 21ης και 28ης Ιουνίου 1995 αντιστοίχως, δέχθηκε τις αιτήσεις αυτές επισημαίνοντας ότι, κατά τη κρίση του, υπήρχαν αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής των διατάξεων του βασικού κανονισμού στη Γερμανία, διότι το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι ο κανονισμός αυτός παρέβαινε κανόνες της

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η δανική.

1 — General Agreements on Tariffs and Trade, που συνήφθη το 1947 (στο εξής: ΓΣΔΕ 1947) και όπως ανανεώθηκε το 1994, σε σχέση με την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) (στο εξής: ΓΣΔΕ 1994).

2 — ΕΕ L 47, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3290/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των συμφωνιών οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (ΕΕ L 349, σ. 105).

3 — ΕΕ L 49, σ. 13.

4 — Υπόθεση C-68/95, Συλλογή 1996, σ. I-6065.

ΓΣΔΕ, εφαρμοστέους στη Γερμανία. Ταυτόχρονα, το Finanzgericht Hamburg υπέβαλε στο Δικαστήριο διάφορα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, σε σχέση με την ΓΣΔΕ (C-182/95, T. Port κατά Hauptzollamt Hamburg-Jonas, στο εξής: T. Port II). Οι τέσσερις αυτές διατάξεις ακυρώθηκαν από το Bundesfinanzhof με διάταξη της 22ας Αυγούστου 1995. Η T. Port προσέβαλε τη διάταξη αυτή ενώπιον του Bundesverfassungsgericht, το οποίο δεν έχει ακόμη αποφανθεί. Το Δικαστήριο ανέστειλε επί του παρόντος την ενώπιόν του διαδικασία στην υπόθεση T. Port II.

5. Η απόφαση της 22ας Αυγούστου 1995 του Bundesfinanzhof οδήγησε το Hauptzollamt Hamburg-Jonas στις αποφάσεις της 29ης Αυγούστου και της 1ης Σεπτεμβρίου 1995 περί της εκ των υστέρων πληρωμής δασμών επί των μπανανών που εισήγαγε η T. Port από τον Ισημερινό στις 22 Μαΐου 1995 βάσει των τεσσάρων διατάξεων του Finanzgericht Hamburg. Η T. Port άσκησε διοικητική ένσταση κατά των τελευταίων αυτών αποφάσεων, ζητώντας ταυτόχρονα να ανασταλεί η εκτέλεσή τους. Σύμφωνα με τα παρασχεθέντα στοιχεία, το Hauptzollamt Hamburg-Jonas δεν έχει ακόμα αποφανθεί επί των ενστάσεων αυτών. Αντιθέτως, απέρριψε τις αιτήσεις περί αναστολής της εκτελέσεως με τις από 5 και 10 Σεπτεμβρίου 1995 αποφάσεις, πράγμα το οποίο ανάγκασε την T. Port να υποβάλει στο Finanzgericht αίτηση αναστολής εκτελέσεως.

6. Με διατάξεις της 22ας και 27ης Σεπτεμβρίου 1995, το Finanzgericht Hamburg δέχθηκε τις αιτήσεις περί αναστολής της εκτελέσεως των αποφάσεων του Hauptzollamt Hamburg-Jonas σχετικά με την εκ των υστέρων πληρωμή, επισημαίνοντας ότι, κατά την κρίση του, υπήρχαν βάσιμες αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα των αποφάσεων περί της εκ των υστέρων πληρωμής, λόγω του ασυμβάτου, κατά το Finanzgericht Hamburg, του βασικού κανονισμού προς τις διατάξεις της ΓΣΔΕ που έχουν εφαρμογή στη Γερμανία. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, αναστέλλεται η εκτέλεση των αποφάσεων του Hauptzollamt Hamburg-Jonas περί της εκ των υστέρων πληρωμής των δασμών έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί των ερωτημάτων που το Finanzgericht Hamburg του υπέβαλε αρχικά στο πλαίσιο της υποθέσεως T. Port II.

7. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι από 22 και 27 Σεπτεμβρίου 1995 διατάξεις του Finanzgericht Hamburg σχετικά με την παρούσα υπόθεση, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι το Δικαστήριο καλείται να απαντήσει, στο πλαίσιο της νέας υποθέσεως, στα ίδια ερωτήματα με αυτά που το ίδιο δικαστήριο υπέβαλε στο πλαίσιο της υποθέσεως T. Port II. Κατ' άλλη διατύπωση, το αιτούν δικαστήριο ζητεί απάντηση στα εξής ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ την έννοια ότι η εφαρμογή των άρθρων I, II και III της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου αποκλείει την εφαρμογή εντός της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας των άρθρων 18 και 19 σε συνδυασμό με το άρθρο 17 του [βασικού] κανονισμού 404/93;

2) α) Είναι έγκυρος ο στηριζόμενος στον [βασικό] κανονισμό κανονισμός [ΓΣΔΕ] 478/95;

β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, έχει το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ την έννοια ότι η εφαρμογή του άρθρου XIII της ΓΣΔΕ αποκλείει την εφαρμογή του κανονισμού αυτού;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα και στο δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, μπορεί ο πολίτης της Κοινότητας να επικαλεστεί την αποκλειστική εφαρμογή των προαναφερθεισών διατάξεων της ΓΣΔΕ στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον των δικαστηρίων των κρατών μελών της Κοινότητας;»

8. Το πρώτο ερώτημα και το δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος αφορούν αμφότερα την ερμηνεία του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, σε σχέση με τις διατάξεις της ΓΣΔΕ. Θεωρώ ότι τα δύο αυτά ερωτήματα πρέπει να εξεταστούν μαζί προτού αποφανθώ επί του πρώτου σκέλους του δευτέρου ερωτήματος, σχετικά με το κύρος του κανονισμού ΓΣΔΕ και επί του τρίτου ερωτήματος που αφορά ενδεχομένως το άμεσο αποτέλεσμα των διατάξεων της ΓΣΔΕ.

Το πρώτο ερώτημα και το δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, τα οποία αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης

9. Κατά το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις συναφθείσες προ της ενάρξεως ισχύος της Συνθήκης, μεταξύ ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, αφενός, και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών, αφετέρου, δεν θίγονται από τις διατάξεις της Συνθήκης.

10. Με το πρώτο ερώτημα και το δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης έχει την έννοια ότι οι εν λόγω κανόνες της ΓΣΔΕ υπερισχύουν, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, των διατάξεων του βασικού κανονισμού ή των διατάξεων του κανονισμού ΓΣΔΕ.

11. Οι διατάξεις του βασικού κανονισμού στις οποίες αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο είναι καταρχάς εκείνες του άρθρου 17, σύμφωνα με το οποίο η εισαγωγή μπανανών εντός της Κοινότητας εξαρτάται από την προσκόμιση αδείας εισαγωγής. Κατόπιν, πρόκειται για το άρθρο 18, το οποίο ορίζει ετήσια δασμολογική ποσόστωση ανερχομένη σε 2,1 εκατομμύρια τόνους για το 1994 και σε 2,2 εκατομμύρια τόνους για το 1995, για τις μπανάνες τρίτων χωρών

και τις μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ [5], και κατά το οποίο, στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοστώσεως, επιβάλλεται δασμός 75 ECU ανά τόνο για την εισαγωγή μπανανών τρίτων χωρών, δεν υπόκεινται σε δασμό οι εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, οι δε μπανάνες τρίτων χωρών και οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ που εισάγονται πέραν της ποσοστώσεως υπόκεινται σε δασμό, αντιστοίχως, 850 και 750 ECU ανά τόνο. Τέλος, το εθνικό δικαστήριο αναφέρεται στο άρθρο 19, το οποίο προβλέπει ότι η δασμολογική ποσόστωση κατανέμεται, με διαφορετικά ποσοστά, μεταξύ τριών κατηγοριών επιχειρηματιών.

12. Ο κανονισμός ΓΣΔΕ κατένειμε τη δασμολογική ποσόστωση του άρθρου 18 του βασικού κανονισμού για την εισαγωγή μπανανών τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ σε ποσοστώσεις εισαγωγής από χώρες ή ομάδες χωρών, βάσει της συμφωνίας πλαισίου για τις μπανάνες, η οποία έχει προστεθεί ως παράρτημα στο πρωτόκολλο του Μαρακές, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ΓΣΔΕ 1994, η οποία με τη σειρά της είναι αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας ΠΟΕ [6].

13. Η T. Port ισχυρίστηκε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να εξετάσει κατά πόσον οι διατάξεις συμβάσεων που συνήφθησαν από το οικείο κράτος πριν από την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης εμποδίζουν την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και ότι οι διατάξεις της ΓΣΔΕ που ανέφερε το εθνικό δικαστήριο δεν επιτρέπουν την εφαρμογή του βασικού κανονισμού και του κανονισμού ΓΣΔΕ.

14. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο ισχυρίστηκαν ότι το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις συναφθείσες πριν από την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης ΕΟΚ. Ως γνωστόν, η ΓΣΔΕ 1947 είχε συναφθεί από τα κράτη μέλη πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης. Πάντως, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, σε μια τέτοια περίπτωση πρέπει να εξετάζεται αν η σύμβαση επιβάλλει στο κράτος μέλος υποχρεώσεις των οποίων η εκπλήρωση μπορεί να απαιτηθεί από τρίτη χώρα, συμβαλλόμενο μέρος της συμβάσεως. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι οι εισαχθείσες από την T. Port μπανάνες προέρχονταν από τον Ισημερινό. Η χώρα αυτή ουδέποτε αποτέλεσε συμβαλλόμενο μέρος της ΓΣΔΕ 1947 και, επομένως, δεν μπορεί να επικαλείται δικαιώματα βάσει της συμφωνίας αυτής. Αυτό αρκεί για να αποκλειστεί οποιοδήποτε ερώτημα ως προς την εφαρμογή του άρθρου 234, πρώτο εδάφιο, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως.

15. Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τη Γερμανική, την Ισπανική και τη Γαλλική Κυβέρνηση καθώς και από το Ηνωμένο Βασίλειο, ισχυρίστηκε επιπλέον ότι η Κοινότητα υπεισήλθε στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από την ΓΣΔΕ και ότι διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα του εμπορίου με τις τρίτες χώρες. Οι απορρέουσες από την ΓΣΔΕ υποχρεώσεις αφορούν επομένως την Κοινότητα και δεν συνιστούν πλέον ειδικές υποχρεώσεις των κρατών μελών.

5 — Ως μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ νοούνται οι προερχόμενες από τις χώρες ΑΚΕ (κράτη Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού, που υπέγραψαν τη σύμβαση Λομέ) μπανάνες οι οποίες εισήχθησαν στην Κοινότητα πέραν των παραδοσιακών ποσοτήτων που αναφέρονται εντός παραρτήματος του βασικού κανονισμού.

6 — Για περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τις εν λόγω διεθνείς συμφωνίες και την επικύρωσή τους από την Κοινότητα, παραπέμπω στις παραγράφους 11 έως 18 των προτάσεών μου της 24ης Ιουνίου 1997 στην υπόθεση C-122/95, Γερμανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. I-973, I-978).

16. Στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ κρατών μελών του ΠΟΕ και επομένως συμβαλλομένων μερών της ΓΣΔΕ 1994, κατά τη γνώμη μου, προκύπτει από το άρθρο 59, παράγραφος 1, στοιχείο α', της συμβάσεως της Βιέννης, της 23ης Μαΐου 1969, περί του δικαίου των συνθηκών, ότι η ΓΣΔΕ 1994 αντικατέστησε την ΓΣΔΕ 1947 από 1ης Ιανουαρίου 1995, όταν άρχισε να ισχύει η ΓΣΔΕ 1994 [7]. Η συμφωνία ΠΟΕ, και επομένως η ΓΣΔΕ 1994, συνήφθη, όσον αφορά την εμπορική πολιτική, από την Κοινότητα [8] η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 113 της Συνθήκης, έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα της εμπορικής πολιτικής. Για τον λόγο αυτό, αξιώσεις που απορρέουν από τη ΓΣΔΕ 1994 μπορούν να εγείρονται μόνον κατά της Κοινότητας και όχι κατά των διαφόρων κρατών μελών.

17. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ρητώς ότι η εκκρεμής ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου υπόθεση αφορά μπανάνες εισαχθείσες από τον Ισημερινό. Η χώρα αυτή δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος της ΓΣΔΕ 1947, κατέστη δε μέλος του ΠΟΕ, και επομένως της ΓΣΔΕ 1994, μόλις στις 21 Ιανουαρίου 1996, δηλαδή μετά τις 22 Μαΐου 1995, ημερομηνία κατά την οποία οι εν λόγω μπανάνες εισήχθησαν στη Γερμανία.

18. Κατά τον χρόνο της εισαγωγής, ο Ισημερινός δεν μπορούσε επομένως να προβάλει καμία αξίωση ούτε βάσει της ΓΣΔΕ 1947 ούτε βάσει της ΓΣΔΕ 1994.

19. Επομένως, στο πλαίσιο της εκκρεμούς ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου υποθέσεως, είναι όλως υποθετικό το ερώτημα τι θα ίσχυε στην περίπτωση μπανανών εισαχθεισών πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1995, ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε να υφίσταται η ΓΣΔΕ 1947, προερχομένων από κράτος μέλος της τελευταίας αυτής ΓΣΔΕ, το οποίο δεν κατέστη μέλος της ΓΣΔΕ 1994. Συνεπώς, δεν αντιλαμβάνομαι για ποιο λόγο θα έπρεπε να λάβω θέση επί του ερωτήματος αν, στην περίπτωση αυτή, η εν λόγω τρίτη χώρα θα μπορούσε να εγείρει αξίωση κατά της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ή αν, όπως υποστηρίζει το Συμβούλιο, μια τέτοια αξίωση θα μπορούσε να εγερθεί μόνον κατά της Κοινότητας [9].

20. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο πρώτο ερώτημα και στο δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερώτημα, ότι το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε εθνικό δικαστήριο να αρνείται την εφαρμογή των διατάξεων του βασικού κανονισμού ή του κανονισμού ΓΣΔΕ σε υπόθεση αφορώσα την εισαγωγή μπανανών από τρίτη χώρα που δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διεθνή σύμβαση συναφθείσα από τα κράτη μέλη πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης.

Το πρώτο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος σχετικά με το κύρος του κανονισμού ΓΣΔΕ

21. Με το πρώτο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο κανονισμός ΓΣΔΕ στερείται κύρους

7 — Βλ. τις διατάξεις περί ενάρξεως της ισχύος στο άρθρο XIV της συμφωνίας ΠΟΕ.

8 — Βλ. τη γνωμοδότηση του Δικαστηρίου 1/94, της 15ης Νοεμβρίου 1994, Συλλογή 1994, σ. I-5267, παράγραφος 34.

9 — Το ζήτημα των σχέσεων μεταξύ του κοινοτικού δικαίου και του εθνικού δικαίου σε σχέση με τη ΓΣΔΕ 1947 αποτέλεσε αντικείμενο ευρείας συζητήσεως εκ μέρους της γερμανικής θεωρίας: βλ. Ernst Ulrich Petersmann εις Grocben, Thiesing, Ehlermann, *Kommentar zum EWG-Vertrag*, τετάρτη έκδοση, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden Baden, σ. 5740 έως 5753, με σχολιασμό της νομολογίας του Δικαστηρίου.

καθόσον παραβιάζει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων που διατυπώνεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και στο άρθρο XIII της ΓΣΔΕ, επειδή η δασμολογική ποσόστωση κατανέμεται χωρίς να ληφθούν υπόψη οι προγενέστερες εισαγωγές.

22. Η Γερμανική Κυβέρνηση ισχυρίστηκε ότι ο κανονισμός ΓΣΔΕ είναι ανίσχυρος. Παρέπεμψε συναφώς στους ισχυρισμούς της στην υπόθεση C-122/95, Γερμανία κατά Συμβουλίου.

23. Η Ισπανική και η Γαλλική Κυβέρνηση, καθώς και το Ηνωμένο Βασίλειο, ισχυρίστηκαν ότι δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του κανονισμού ΓΣΔΕ. Η Γαλλική Κυβέρνηση τόνισε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν είναι αντίθετο προς το άρθρο 40 της Συνθήκης το ότι η κατανομή των ποσοστώσεων στον κανονισμό ΓΣΔΕ δεν αντικατοπτρίζει ακριβώς τα προγενέστερα ρεύματα εισαγωγών. Πάντως, η κατανομή των ποσοστώσεων μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν στη συμφωνία πλαίσιο δεν είναι άσχετη προς τις προγενέστερες εισαγωγές των χωρών αυτών. Ο κανονισμός ΓΣΔΕ κατανέμει εξάλλου το 46,5 % της δασμολογικής ποσοστώσεως, δηλαδή πλέον του ενός εκατομμυρίου τόνων, μεταξύ των χωρών που δεν είναι μέλη της συμφωνίας πλαισίου, όπως ο Ισημερινός, και επομένως δεν περιορίζει ανεπιτρέπτως τις εισαγωγές των χωρών αυτών. Η Ισπανική Κυβέρνηση τόνισε ιδίως ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, προς εκτίμηση του κύρους κοινοτικού κανονισμού δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η ΓΣΔΕ.

24. Η Επιτροπή ισχυρίσθηκε ότι η κατανομή ποσοστώσεων εισαγωγής μεταξύ των διαφόρων χωρών και ομάδων χωρών δυνάμει της συμφωνίας πλαισίου για τις μπανάνες και με τον κανονισμό ΓΣΔΕ πραγματοποιήθηκε κατ' ουσίαν βάσει των μέσων ποσοτήτων εισαχθεισών μπανανών από τις χώρες αυτές κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς μεταξύ του 1990 και του 1992.

25. Ως προς το ακριβές περιεχόμενο της απαγορεύσεως των διακρίσεων του άρθρου 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης σε σχέση προς τις τρίτες χώρες, το Δικαστήριο διαπίστωσε με την απόφαση Faust κατά Επιτροπής [10] τα εξής:

«Αν και η Ταϊβάν έτυχε προφανώς εκ μέρους της Επιτροπής λιγότερο ευνοϊκής μεταχειρίσεως από ό,τι ορισμένες τρίτες χώρες, πρέπει να τονισθεί ότι δεν υπάρχει στην Συνθήκη γενική αρχή που να υποχρεώνει την Κοινότητα, στις εξωτερικές σχέσεις, να μεταχειρίζεται κατά τρόπο ίσο από όλες τις απόψεις τις διάφορες τρίτες χώρες. Χωρίς λοιπόν να παρίσταται ανάγκη να εξετασθεί επί ποίας βάσεως θα ηδύνατο η Faust να επικαλεσθεί το μη επιτρεπτό των διακρίσεων μεταξύ καταναλωτών και παραγωγών της Κοινότητος, την οποία θεσπίζει το άρθρο 40 της Συνθήκης, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, αν δεν αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο η διαφορετική μεταχείριση τρίτων χωρών, πολύ περισσότερο δεν δύναται να θεωρηθεί αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο η διαφορετική μεταχείριση επιχειρηματιών της Κοινότητος, η οποία αποτελεί αυτόματη συνέπεια της διαφορετικής μεταχειρίσεως τρίτων χωρών, με τις οποίες οι εν λόγω επιχειρηματίες είχαν συνάψει εμπορικές σχέσεις» (σκέψη 25).

10 — Απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1982, 52/81 (Συλλογή 1982, σ. 3745).

26. Όπως προκύπτει από το παρατεθέν χωρίο, ενδεχόμενη άνιση μεταχείριση των τρίτων χωρών στην κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως, οφειλομένη στο γεγονός ότι δεν ελήφθησαν υπόψη προγενέστερες ποσότητες εισαγωγής, καθώς και η διαφορετική μεταχείριση που προκύπτει συναφώς για τους κοινοτικούς επιχειρηματίες ανάλογα με τις επαγγελματικές τους σχέσεις προς τις οικείες τρίτες χώρες, δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

27. Επιπλέον, το Δικαστήριο διαπίστωσε, με τις αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 1972, International Fruit Company κ.λπ. [11], της 24ης Οκτωβρίου 1973, Schlüter [12], και της 16ης Μαρτίου 1983, SIOT [13] και SPI και SAMI [14], ότι δεν μπορεί να γίνεται επίκληση των άρθρων II, III, V, VI, VIII και XI της ΓΣΔΕ ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων προς αμφισβήτηση του κύρους πράξεως του κοινοτικού δικαίου. Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα αυτό κατόπιν σκέψεων που αφορούν το σύστημα της Γενικής Συμφωνίας, καθόσον αυτή βασίζεται στην αρχή των διαπραγματεύσεων που διεξάγονται βάσει αμοιβαιότητας και αμοιβαία παρεχομένων πλεονεκτημάτων και χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη ευκαμψία των διατάξεών της, κυρίως εκείνων που αναφέρονται στις δυνατότητες παρεκκλίσεως, στα μέτρα που μπορούν να λαμβάνονται σε περίπτωση εξαιρετικών δυσχερειών και στον διακανονισμό των διαφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών [15]. Κατά τη γνώμη μου, το ίδιο ισχύει και για τα άρθρα I και XIII της ΓΣΔΕ. Με την απόφαση της 12ης Δεκεμβρίου 1995, Chiquita Italia [16], το Δικαστήριο διαπίστωσε εξάλλου γενικώς τα εξής:

«Οι ιδιαιτερότητες αυτές δεν επιτρέπουν κατά συνέπεια στον ιδιώτη να επικαλεστεί τις διατάξεις της ΓΣΔΕ ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων κράτους μέλους για να εμποδίσει την εφαρμογή εθνικών διατάξεων» (σκέψη 29).

28. Η συμφωνία ΠΟΕ, και επομένως η ΓΣΔΕ 1994, εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που προέκυψαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της [17] (στο εξής: απόφαση ΓΣΔΕ). Η ενδεκάτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως αυτής έχει ως εξής:

«(...) εκ φύσεως δεν είναι δυνατή η άμεση επίκληση της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου [ΓΣΔΕ 1994], και των παραρτημάτων της ενώπιον του κοινοτικού δικαστή ή των δικαστηρίων των κρατών μελών».

11 — Υποθέσεις 21/72, 22/72, 23/72 και 24/72, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 279.

12 — Υπόθεση 9/73, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 709.

13 — Υπόθεση 266/81, Συλλογή 1983, σ. 731.

14 — Υποθέσεις 267/81, 268/81 και 269/81, Συλλογή 1983, σ. 801.

15 — Βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση SPI και SAMI, σκέψη 23.

16 — Υπόθεση C-469/93, Συλλογή 1995, σ. I-4533.

17 — ΕΕ 1994, L 336, σ. 1.

29. Κατά τη γνώμη μου, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τη ΓΣΔΕ 1947 πρέπει να περιλάβει και τη ΓΣΔΕ 1994.

30. Από την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου, International Fruit Company κ.λπ. και από την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1994, Γερμανία κατά Συμβουλίου [18], προκύπτει ότι το κύρος ενός κανονισμού δεν μπορεί να επηρεάζεται από διατάξεις που δεν έχουν άμεσο αποτέλεσμα. Ακριβώς για τον λόγο αυτό, το κύρος του κανονισμού ΓΣΔΕ δεν μπορεί να θιγεί από το άρθρο XIII της ΓΣΔΕ.

31. Εξάλλου, παραπέμποντας, όσον αφορά τα επιχειρήματα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στις προτάσεις μου της 24ης Ιουνίου 1997 στην υπόθεση Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-122/95, προτείνω, συνεπώς, στο Δικαστήριο να απαντήσει στο ερώτημα αυτό ότι από την εξέταση του κανονισμού ΓΣΔΕ, υπό το φως της διατάξεως περί παραπομπής και άλλων παραμέτρων εκ της δικογραφίας, δεν προέκυψε κανένα στοιχείο δυνάμενο να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος του.

Το τρίτο ερώτημα σχετικά με το άμεσο αποτέλεσμα

32. Σύμφωνα με τη διατύπωση του τρίτου ερωτήματος, προσήκει απάντηση μόνο σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα και στο δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος. Όπως προείπα, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει αρνητικά στα ερωτήματα αυτά και, επομένως, να μην απαντήσει στο τρίτο ερώτημα.

Πρόταση

33. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα ερωτήματα που του υπέβαλε το Finanzgericht Hamburg ως εξής:

«1) Το άρθρο 234, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει σε εθνικό δικαστήριο να αρνείται την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3290/94 του Συμβουλίου, της

18 — Υπόθεση C-280/93, Συλλογή 1994, σ. I-4973.

22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τις προσαρμογές και τα μεταβατικά μέτρα στον τομέα της γεωργίας που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των συμφωνιών οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, ή του κανονισμού (ΕΚ) 478/95 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 1995, σχετικά με συμπληρωματικές λεπτομέρειες εφαρμογής του βασικού κανονισμού όσον αφορά το καθεστώς δασμολογικής ποσοστώσεως κατά την εισαγωγή μπανανών στην Κοινότητα και σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1442/93, στα πλαίσια υποθέσεως αφορώσας την εισαγωγή μπανανών από τρίτη χώρα που δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος σε διεθνή σύμβαση συναφθείσα από τα κράτη μέλη πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης.

2) Από την εξέταση του κανονισμού 478/95, υπό το φως της διατάξεως περί παραπομπής και άλλων παραμέτρων εκ της δικογραφίας, δεν προέκυψε κανένα στοιχείο δυνάμενο να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος του εν λόγω κανονισμού.»